

Behandling av personuppgifter hos social- och miljöförvaltningen

Datainspektionens rapport 2004:1

Innehållsförteckning

1. Inledning	2
2. Sammanfattning	3
3. Aktuell lagstiftning	5
3.1. Personuppgiftslagen (PuL)	5
3.2. Lagen om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten	6
3.3. Några grundläggande begrepp	6
4. Datainspektionens iakttagelser, synpunkter och rekommendationer ..	8
4.1. Personuppgiftsansvar	8
4.2. Personuppgiftsombud	9
4.3. Utbildning av personalen	10
4.4. Information till registrerade	11
4.5. Hur länge får personuppgifter sparas?	13
4.6. Behandling av känsliga personuppgifter och uppgifter om lagöverträdelse	15
4.7. Sökbegrepp	16
4.8. Befolkningsregister	17
4.9. Hur ser socialnämnden till att personuppgifter är aktuella?	18
4.10. Hantering av sekretessmarkerade personuppgifter	19
4.11. IT-säkerhet	20
4.12. Personuppgifter på Internet	22

Bilagor

1. Inledning

De kommunala nämnderna behandlar en stor mängd personuppgifter. Under 2002 genomförde Datainspektionen fältinspektioner hos kommunala nämnder i åtta kommuner. Inspektionerna påvisade brister bl.a. när det gällde information enligt personuppgiftslagen (PuL), hantering av sekretessmarkerade personuppgifter och kontroll av vilka som har åtkomst till personuppgifter. Integritetskänsliga personuppgifter behandlas främst inom social- och miljöförvaltningarna.

Datainspektionen genomförde därför under 2003 och början av 2004 ett tillsynsprojekt för att närmare kontrollera hur personuppgifter behandlas hos kommunernas social- och miljönämnder. Inom ramen för kontrollen inspekterades nio miljönämnder och tio socialnämnder med besök på plats (bilaga 1 a). Nämnderna valdes ut slumpmässigt. I vissa kommuner hade kommunstyrelsen ansvaret för IT-säkerheten och i de kommunerna inspekterades även kommunstyrelsen.

Vidare fick 100 slumpmässigt utvalda miljö- och socialnämnder i hela landet (bilaga 2) skriftligen besvara ett antal frågor i en enkät (bilaga 3 och 4). Samtliga svarade på enkäten. Därefter gjordes en uppföljande inspektion hos tio av de nämnder som hade besvarat enkäten (bilaga 1 b). Totalt har Datainspektionen kontrollerat behandlingen av personuppgifter i 119 nämnder.

Tillsynen inriktades huvudsakligen på vilken information den registrerade får, hur uppgifter gallras, hantering av sekretessmarkerade personuppgifter och IT-säkerhet. När det gäller socialnämnderna inriktades kontrollen på hur personuppgifter behandlas inom individ- och familjeomsorgen.

I vilken omfattning känsliga personuppgifter behandlas har bara kontrollerats hos miljönämnderna. En socialnämnd får i stor utsträckning behandla känsliga personuppgifter med stöd av lagen om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten. Datainspektionen har därför inte hos socialnämnderna riktat in inspektionerna på vilken typ av uppgifter som behandlas. Däremot har hanteringen och säkerheten kring de känsliga personuppgifterna kontrollerats.

Här lämnas en sammanfattning av resultatet av tillsynsprojektet. Först lämnas en översiktlig redogörelse för innehållet i PuL och lagen om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten. Därefter redovisas utfallet av inspektionerna och enkätinspektionerna. I anslutning därtill påpekar Datainspektionen vad som generellt bör beaktas. I rutorna redovisas Datainspektionens rekommendationer.

Stockholm i juni 2004

2. Sammanfattning

Datainspektionen har som ett led i sin tillsynsverksamhet kontrollerat hur personuppgifter behandlas inom kommunernas social- och miljöförvaltningar. Totalt 119 nämnder har granskats genom 29 inspektioner på plats och 100 enkäter.

Den personuppgiftsansvarige har ett skadeståndssanktionerat ansvar för att personuppgifter behandlas i enlighet med bestämmelserna i PuL. Det är därför viktigt att kommunerna har klart för sig vilket organ som är ytterst ansvarig för den behandling av personuppgifter som utförs. Undersökningen visade på en viss osäkerhet om var personuppgiftsansvaret ligger. I en kommun är normalt både kommunstyrelsen och de kommunala nämnderna personuppgiftsansvariga, var och en för sin verksamhet. För att minska risken för felaktig personuppgiftsbehandling bör en nämnd se till att all personal som har tillgång till personuppgifter kontinuerligt får relevant utbildning.

Den personuppgiftsansvarige har en omfattande skyldighet att självant informera de registrerade om hur deras personuppgifter behandlas. Ungefär en tredjedel av de inspekterade nämnderna lämnade ingen information alls till de registrerade och de som lämnade information uppfyllde i många fall inte PuL:s krav på information. Nämnderna måste gå igenom sina behandlingar och ta ställning till om information måste lämnas till den registrerade eller om något undantag är tillämpligt.

En registrerad har rätt att på begäran få information (s.k. registerutdrag) om vilka personuppgifter som nämnden behandlar om honom/henne. För att klara av att ge den registrerade korrekt information inom rätt tid bör det finnas rutiner för hur en begäran om registerutdrag ska hanteras. Mindre än hälften av nämnderna hade sådana rutiner.

De flesta av de granskade socialnämnderna hade rutiner för att gallra personuppgifter. Miljönämnderna, däremot, hade sällan rutiner för att gallra personuppgifter och i många nämnder fanns personuppgifter bevarade sedan början av 1990-talet. Nämnderna bör ta ställning till hur länge uppgifterna ska bevaras och när de ska avidentifieras eller förstöras.

Tre fjärdedelar av socialnämnderna använde sökbegrepp som inte är tillåtna. Nämnden kan inte åberopa att ärendehanteringssystemet innehåller många sökbegrepp och att det inte går att ändra på, nämnden är skyldig att se till att bara tillåtna sökbegrepp används.

Hälften av socialnämnderna uppdaterade uppgifterna i ärendehanteringssystemet manuellt endast när en handläggare fick vetskap om en förändring, t.ex. att en klient bytt adress. Det kan leda till att uppgifter som behandlas inte

är riktiga och aktuella. Det är önskvärt att nämnderna uppdaterar sina ärendehanteringssystem automatiskt, exempelvis i samband med att befolkningsregistret uppdateras.

De flesta socialnämnderna hade klienter med sekretessmarkerade personuppgifter. Medvetenheten hos socialnämnderna var hög när det gällde vikten av att särskilt skydda dessa uppgifter. En tredjedel av socialnämnderna saknade dock rutiner för hanteringen av sekretesskyddade personuppgifter, vilket Datainspektionen finner anmärkningsvärt. I vissa socialnämnder hade alla handläggare åtkomst till sekretesskyddade adresser. Datainspektionen rekommenderar att inte fler handläggare än vad som är absolut nödvändigt ges åtkomst till sekretessmarkerade adresser.

Rutiner för uppföljning av loggar saknades hos mer än hälften av socialnämnderna. Många miljonämnder hade ingen loggningsfunktion alls. I nämndernas system ska det finnas en logg som är så detaljerad att den kan användas för att utreda felaktig eller obehörig användning av personuppgifter. Loggen bör följas upp regelbundet och de anställda ska informeras om att loggning och uppföljning av loggen sker.

3. Aktuell lagstiftning

3.1. Personuppgiftslagen (PuL)¹

Syftet med PuL är att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks genom behandling av personuppgifter.

PuL tillämpas på all behandling av personuppgifter som utförs helt eller delvis med hjälp av datorer. PuL gäller inte om det skulle strida mot tryck- eller yttrandefriheten. Om det i en annan lag eller förordning finns bestämmelser som avviker från PuL gäller de bestämmelserna i stället för PuL. För socialnämnderna finns särskilda bestämmelser att beakta – lagen och förordningen om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten.

I PuL finns regler om grundläggande krav som gäller för all behandling av personuppgifter.² Personuppgifter får t.ex. bara samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål. Uppgifter som samlas in för ett visst ändamål får sedan inte användas för något ändamål som är oförenligt med det ursprungliga. Fler uppgifter än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen får inte behandlas. De personuppgifter som behandlas ska även vara riktiga och – om nödvändigt – aktuella och får inte bevaras under längre tid än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålen med behandlingen.

PuL innehåller regler för när behandling av personuppgifter är tillåten.³ Huvudregeln är att personuppgifter bara får behandlas om den registrerade har lämnat sitt samtycke till behandlingen. Utan samtycke får uppgifterna bara behandlas när behandlingen är nödvändig för vissa i lagen angivna situationer. Det är t.ex. tillåtet att behandla personuppgifter om det är nödvändigt för att den personuppgiftsansvarige ska kunna fullgöra en rättslig skyldighet eller kunna utföra en arbetsuppgift i samband med myndighetsutövning.

I PuL finns det restriktiva bestämmelser när det gäller behandling av känsliga personuppgifter, uppgifter om lagöverträdelse m.m. och uppgift om personnummer.⁴ Det finns också bestämmelser om bl.a. information till de registrerade, om rättelser av personuppgifter och om IT-säkerhet.

¹ SFS 1998:204

² 9 § PuL

³ 10 § PuL

⁴ 13-19 och 21-22 §§ PuL

Huvudregeln är att den personuppgiftsansvarige ska anmäla varje enskild behandling av personuppgifter till Datainspektionen. Från den bestämmelsen finns en rad undantag.⁵ Den personuppgiftsansvarige kan t.ex. utse ett personuppgiftsombud som ska hjälpa den personuppgiftsansvarige att uppfylla lagens krav. Om den personuppgiftsansvarige har utsett ett personuppgiftsombud och även anmält detta till Datainspektionen, ska denne ha en förteckning över samtliga behandlingar av personuppgifter som annars skulle ha anmälts till Datainspektionen. Den personuppgiftsansvarige behöver då inte anmäla sina personuppgiftsbehandlingar till Datainspektionen.

3.2. Lagen om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten

I denna lag och i den tillhörande förordningen finns bestämmelser som ska tillämpas när personuppgifter behandlas inom socialtjänsten⁶. Med socialtjänst avses bl.a. verksamhet enligt lagstiftningen om socialtjänst och den särskilda lagstiftningen om vård utan samtycke av unga eller av missbrukare⁷.

Enligt lagen om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten får personuppgifter behandlas om behandlingen är nödvändig för att arbetsuppgifter inom socialtjänsten ska kunna utföras. Person- och samordningsnummer, känsliga personuppgifter och uppgifter om lagöverträdelser får bara behandlas om uppgifterna har lämnats i ett ärende eller är nödvändiga för verksamheten.⁸

I de fall som behandlingen av personuppgifter inte regleras närmare av lagen om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten gäller i stället PuL. Exempel på detta är informationsskyldighet och IT-säkerhet.

3.3. Några grundläggande begrepp⁹

Personuppgifter – all slags information som direkt eller indirekt kan hänföras till en fysisk person som är i livet.

⁵ Datainspektionens föreskrifter i fråga om skyldigheten att anmäla behandlingar av personuppgifter till Datainspektionen, DIFS 1998:2, omtryckt DIFS 2001:1.

⁶ Lagen (2001:454) och förordningen (2001:637) om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten.

⁷ 2 § SoLPuL

⁸ 6 och 7 §§ SoLPuL

⁹ 3 § PuL

Behandling av personuppgifter – varje åtgärd eller serie av åtgärder som vidtas i fråga om personuppgifter, vare sig det sker på automatisk väg eller inte, t.ex. insamling, registrering, organisering, lagring, bearbetning eller ändring, återvinning, inhämtande, användning, utlämnande genom översändande, spridning eller annat tillhandahållande av uppgifter, sammanställning eller samkörning, blockering, utplåning eller förstöring.

Personuppgiftsansvarig – bestämmer ändamålen och medlen med behandlingen av personuppgifter. Den personuppgiftsansvarige är oftast en juridisk person.

Personuppgiftsbiträde – behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning. Ett personuppgiftsbiträde finns alltid utanför den egna organisationen, t.ex. en servicebyrå.

Den registrerade – den som en personuppgift avser.

Samtycke – varje slag av frivillig, särskild och otvetydig viljeyttring genom vilken den registrerade, efter att ha fått information, godtar behandling av personuppgifter som rör honom eller henne.

Tredje land – en stat som inte ingår i Europeiska unionen eller är ansluten till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

4. Datainspektionens iakttagelser, synpunkter och rekommendationer

4.1. Personuppgiftsansvar

Datainspektionens iakttagelser

Av de 100 nämnder som svarade på enkäten angav 86 nämnder rätt personuppgiftsansvarig, dvs. nämnden. De övriga nämnderna angav oftast en fysisk person som personuppgiftsansvarig. Vid inspektionerna på plats framkom också en viss osäkerhet om var personuppgiftsansvaret fanns.

Datainspektionens synpunkter

Personuppgiftsansvarig är den som bestämmer vilka uppgifter som ska behandlas i verksamheten och vad uppgifterna ska användas till. Det är oftast inte en fysisk person som är personuppgiftsansvarig för en viss behandling. I stället brukar det vara en juridisk person som ytterst bestämmer vilka uppgifter som ska behandlas. I en kommun ligger personuppgiftsansvaret på den kommunala myndighet – nämnd, styrelse eller motsvarande – som ansvarar för verksamheten. Det är således det politiska organet som är personuppgiftsansvarigt, exempelvis miljönämnden.

För socialtjänstens verksamhet regleras personuppgiftsansvaret i förordningen om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten.¹⁰ Enligt den bestämmelsen är en kommunal myndighet personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter inom socialtjänsten som myndigheten utför.

Den personuppgiftsansvarige är skyldig att ersätta den registrerade för sådan skada och kränkning av den personliga integriteten som en behandling av personuppgifter i strid med PuL har orsakat.¹¹ Den som är ansvarig för personuppgiftsbehandlingen är också ansvarig för säkerheten. Denne måste därför se till att all behandling av personuppgifter i verksamheten uppfyller de krav som finns i lagar, förordningar och föreskrifter.

¹⁰ 11 §

¹¹ 48 § PuL

Det är viktigt att kommunerna har klart för sig vem som är ytterst ansvarig för behandlingen av personuppgifter. I en kommun är normalt både kommunstyrelsen och de kommunala nämnderna personuppgiftsansvariga, var och en för sin verksamhet. En socialnämnd och en miljönämnd är därför ansvariga för den behandling av personuppgifter som utförs inom respektive verksamhet.

4.2. Personuppgiftsombud

Datainspektionens iakttagelser

De flesta nämnderna uppgav att de hade ett personuppgiftsombud. Ungefär 20 nämnder uppgav dock namnet på en person som inte var anmäld som personuppgiftsombud till Datainspektionen. Det förekom också att en person var anmäld till Datainspektionen som personuppgiftsombud för kommunen och inte för de olika nämnderna.

Datainspektionens synpunkter

Den personuppgiftsansvarige kan välja att utse ett personuppgiftsombud.¹² Tanken är att personuppgiftsombudet ska vara en tillgång för den personuppgiftsansvarige när det gäller integritetsskydd vid behandling av personuppgifter. Ombudet har bl.a. till uppgift att kontrollera den personuppgiftsansvariges behandling av personuppgifter, att föra en förteckning över behandlingar och att hjälpa registrerade att få rättelse. Vid behov ska ombudet samråda med Datainspektionen. Den personuppgiftsansvarige har dock alltid det yttersta ansvaret för all behandling även om han har utsett ett ombud.

När en nämnd har utsett ett personuppgiftsombud ska detta anmälas till Datainspektionen.¹³

I en kommun är, som ovan sagts, varje nämnd ansvarig för personuppgiftsbehandlingen inom nämndens område. Det är därför inte rätt att anmäla en person som ombud för kommunen. Det är varje nämnd som ska utse och anmäla ett personuppgiftsombud till Datainspektionen. Det finns inget som hindrar att samma person är ombud för flera nämnder eller att flera personer är ombud för samma nämnd.

¹² 38 § PuL

¹³ 36 § andra stycket PuL

4.3. Utbildning av personalen

Datainspektionens iakttagelser

Mer än hälften av nämnderna lämnade viss information till sina nyanställda om hur personuppgifter får behandlas i verksamheten. Informationen lämnades oftast i samband med en introduktionsutbildning. Introduktionen var i de flesta fallen inriktad på utbildning i de datasystem som användes i verksamheten och särskild information om PuL saknades ofta.

Många nämnder informerade personalen i samband med att PuL infördes. Flera av de nämnderna hade därefter inte lämnat någon information till de anställda om hur personuppgifter ska hanteras i verksamheten.

Ungefär hälften av de inspekterade nämnderna lämnade muntlig information till personalen på personalmöten om hur personuppgifter får hanteras. Det var även ganska vanligt att låta personalen gå kurser om personuppgiftsbehandling. I vissa kommuner ordnade personuppgiftsombudet kurserna. Några få nämnder lämnade skriftlig information till personalen och ett fåtal nämnder informerade inte sin personal över huvud taget.

Datainspektionens synpunkter

Den personuppgiftsansvarige är ansvarig för att personuppgifter behandlas på ett korrekt sätt i verksamheten. Nämnden kan därför bli ansvarig för skador som de anställda orsakar genom felaktig behandling av personuppgifter. Nämnden måste därför se till att all behandling av personuppgifter uppfyller de krav som finns i PuL när det gäller t.ex. information, gallring och säkerhet. En del av detta ansvar kan vara att utforma interna regler för hur personuppgifter ska behandlas i verksamheten. Det är även viktigt att ge personalen muntlig information och utbildning om PuL:s regler. Det framgår av säkerhetsbestämmelserna i PuL att de personer som arbetar under den personuppgiftsansvariges ledning bara får behandla personuppgifter i enlighet med instruktioner från den personuppgiftsansvarige.¹⁴

För att minska risken för felaktig personuppgiftsbehandling bör en nämnd se till att all personal som har tillgång till personuppgifter kontinuerligt får relevant utbildning.

¹⁴ 30 § första stycket PuL

4.4. Information till registrerade

Datainspektionens iakttagelser

Det vanligaste sättet att informera de registrerade var genom kort information på ansöknings- och anmälningssblanketter. Det förekom även särskilt framtagna informationsblad och muntlig information. Ungefär en tredjedel av de inspekterade nämnderna lämnade ingen information alls. Det var fler miljönämnder än socialnämnder som inte lämnade någon information.

Mindre än hälften av nämnderna hade rutiner för att hantera en begäran om information enligt 26 § PuL (s.k. registerutdrag). Rutinen var i de flesta fallen muntlig och inte dokumenterad. Det var ovanligt att nämnderna fick en begäran om registerutdrag. Under 2002 hade bara cirka 20 av de undersökta nämnderna fått en sådan begäran. Endast sex av nämnderna hade fått mer än en begäran.

Datainspektionens synpunkter

Bestämmelserna i PuL innebär att den personuppgiftsansvarige har en omfattande skyldighet att självant informera de registrerade om hur deras personuppgifter kommer att behandlas.

Informationen ska omfatta

- uppgift om vem som är personuppgiftsansvarig
- uppgift om ändamålen med behandlingen och
- all övrig information som behövs för att den registrerade ska kunna ta till vara sina rättigheter i samband med behandlingen, såsom information om mottagarna av uppgifterna, skyldighet att lämna uppgifter och rätten att ansöka om information och få rättelse av eventuellt felaktiga personuppgifter.¹⁵

När personuppgifterna hämtas in direkt från den registrerade finns det bara ett undantag från informationsskyldigheten. Information behöver inte lämnas om sådant som den registrerade redan känner till.¹⁶ Om den registrerade själv har lämnat in personuppgifter, t.ex. i samband med ansökan om ekonomiskt bistånd eller ansökan om godkännande av livsmedelslokal, behöver nämnden inte lämna information så länge uppgifterna bara behandlas för de ändamål som den registrerade kan förutse. I en sådan situation får den registrerade

¹⁵ 25 § första stycket PuL

¹⁶ 25 § andra stycket PuL

antas känna till vem som är personuppgiftsansvarig och ändamålen med behandlingen.

Om personuppgifterna samlas in från någon annan än den registrerade behöver information inte lämnas om det finns bestämmelser om registreringen eller utlämnandet i någon annan lag eller författning än PuL.¹⁷ För att det undantaget ska gälla krävs att registreringen eller utlämnandet är föreskrivet i en lag eller författning. Normalt krävs det t.o.m. att registreringen eller utlämnandet är uttryckligen föreskrivet. Exempel på ett sådant undantag är lagstiftningen om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten. Där finns bestämmelser som är tillräckligt preciserade för att undantaget ska gälla.¹⁸

Det finns inget krav i PuL att informationen ska lämnas skriftligen, men det är givetvis att föredra i bevishänseende.

Den information som fanns på blanketter och informationsblad uppfyllde i många fall inte PuL:s krav på information. Det fanns t.ex. information som bara innehöll uppgift om att personuppgifterna kommer att databearbetas eller att personuppgifterna behandlas i enlighet med PuL och att sökanden har rätt att begära information om vilka uppgifter som behandlas.

Om inget undantag från informationsskyldigheten är tillämpligt måste nämnderna informera de registrerade om personuppgiftsbehandlingen. Det går inte att generellt säga i vilka fall som information inte behöver lämnas. Nämnderna måste gå igenom sina behandlingar och ta ställning till om information måste lämnas till den registrerade eller om något undantag är tillämpligt. Datainspektionen vill dock betona att huvudregeln enligt PuL är att information ska lämnas.

En registrerad har en i princip undantagslös rätt att på begäran få information (ett s.k. *registerutdrag*) om vilka personuppgifter som nämnden behandlar.¹⁹ Detta innebär att nämnden på den registrerades begäran en gång per år är skyldig att lämna ut alla uppgifter som finns registrerade om honom eller henne. Informationen ska vara skriftlig och det är inte tillåtet att utelämna

¹⁷ 24 § andra stycket PuL

¹⁸ Proposition 2000/2001:80 s. 151

¹⁹ 26 § PuL

sådant som den registrerade redan känner till. Givetvis måste bestämmelserna om sekretess beaktas innan uppgifterna lämnas ut.²⁰

Det är viktigt att informationen sänds till rätt person. Ansökan ska vara undertecknad av sökanden och måste därför vara skriftlig. Normalt kan informationen sändas till den aktuella adress som finns registrerad hos den personuppgiftsansvarige. Om sökanden uppger en annan adress bör förhållandena utredas närmare och adressen eventuellt kontrolleras mot folkbokföringen. Mycket känslig information bör skickas med rekommenderat brev.

Nämnden är skyldig att lämna den begärda informationen inom en månad. Om det finns särskilda skäl har nämnden fått längre tid på sig (som mest fyra månader), men då bör den registrerade underrättas om att informationen dröjer och skälet för detta. Särskilda skäl kan vara att personuppgifterna är krypterade, att sökmöjligheterna är begränsade eller att den personuppgiftsansvarige har många personuppgifter uppdelade på olika register eller andra datasamlingar.

I en kommun kan det hända att en registrerad vänder sig direkt till kommunen med sin begäran. Det kan då bli ett omfattande arbete att söka igenom alla kommunens datasystem efter uppgifter. Som en serviceåtgärd kan kommunen därför tillhandahålla ansökningsblanketter där den registrerade närmare kan precisera vilken uppgiftssamling som ansökan avser. Det kan dock inte krävas att den registrerade ska använda en särskild blankett eller veta var den efterfrågade uppgiften finns.

För att klara av att ge den registrerade korrekt information inom rätt tid bör det finnas rutiner för hur en begäran om registerutdrag ska hanteras.

4.5. Hur länge får personuppgifter sparas?

Datainspektionens iakttagelser

När det gäller hur länge personuppgifter bevaras skilde det sig väldigt mycket mellan socialnämnder och miljönämnder. De flesta socialnämnderna hade rutiner för att gallra personuppgifter och mer än hälften hade skriftliga rutiner för detta. Miljönämnderna hade sällan rutiner för att gallra och det fanns i många nämnder personuppgifter bevarade sedan början av 1990-talet. Flera miljönämnder invände att personuppgifterna behöver användas vid tillsyn

²⁰ 27 § PuL

under en längre tid och att uppgifterna behöver sparas för att handläggarna ska kunna se vad som har hänt bakåt i tiden.

Datainspektionens synpunkter

Enligt de grundläggande kraven i PuL är nämnderna skyldiga att se till att personuppgifter inte bevaras under en längre tid än vad som är nödvändigt med hänsyn till ändamålet med behandlingen.²¹ Detta innebär att personuppgifterna ska avidentifieras eller förstöras när uppgifterna inte längre behövs för de ändamål för vilka de samlades in.²²

Då integritetskänslig information behandlas är det särskilt viktigt att den personuppgiftsansvarige funderar över hur länge personuppgifter bevaras.

Bestämmelserna om gallring i PuL gäller inte då en myndighet arkiverar och bevarar allmänna handlingar. Bestämmelserna om gallring gäller inte heller om bevarandet av personuppgifter finns reglerat i annan lag än PuL eller i förordning. Då det gäller personuppgifter som bevaras för historiska, statistiska eller vetenskapliga ändamål får de bevaras under den tid det behövs för de ändamålen.

I socialtjänstlagen finns särskilda bestämmelser om gallring av personuppgifter som går före bestämmelsen i PuL.²³ Socialnämnderna ska således följa socialtjänstlagens gallringsbestämmelser.

Det är lämpligt att nämnderna redan i samband med att behandlingen av personuppgifter påbörjas tar ställning till hur länge uppgifterna i normalfallet ska bevaras och när de ska avidentifieras eller förstöras. För att underlätta arbetet kan nämnden upprätta en gallringspolicy där det anges vilka uppgifter som kommer att behandlas, för vilket ändamål behandlingen sker och när uppgifterna inte längre ska bevaras.

²¹ 9 § första stycket punkten i) PuL

²² Se Datainspektionens skrift "Hur länge får personuppgifter bevaras".

²³ 12 kap 1-2 §§ socialtjänstlagen

4.6. Behandling av känsliga personuppgifter och uppgifter om lagöverträdelse

Datainspektionens iakttagelser

Av de miljönämnder som besvarade enkäten svarade många att de inte behandlar några känsliga personuppgifter. Vid fältinspektionerna framkom dock att många miljönämnder ibland behandlade känsliga personuppgifter i vissa ärenden. Känsliga personuppgifter kunde t.ex. behandlas om någon klagade på att de fått allergi eller astma (dvs. känslig uppgift om hälsa) och som skäl angav inomhusmiljön. Någon information om behandlingen av känsliga personuppgifter lämnades inte.

Personuppgifter i smittskyddsärenden behandlades aldrig automatiserat utan förekom bara i pappersform.

Hälften av miljönämnderna som besvarade enkäten uppgav att de behandlade uppgifter om lagöverträdelse, t.ex. svartbyggen, djurplågeri, miljöbrott, åtalsanmälan och vitesförelägganden. Samtliga miljönämnder som inspekterades på plats behandlade uppgifter om lagöverträdelse, främst genom att det skrevs in i ärendehanteringssystemet att åtalsanmälan hade gjorts.

Datainspektionens synpunkter

Känsliga personuppgifter är sådana uppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse och medlemskap i fackförening. Personuppgifter som rör hälsa och sexualliv räknas också som känsliga.²⁴ Huvudregeln är att det är förbjudet att behandla känsliga personuppgifter men det finns flera undantag från förbudet. Känsliga personuppgifter får t.ex. alltid behandlas om den registrerade har lämnat sitt uttryckliga samtycke till behandlingen. För att samtycket ska vara giltigt måste den registrerade ha fått information om behandlingen och därefter lämnat sitt samtycke. Känsliga personuppgifter får även behandlas av en myndighet i löpande text om uppgifterna har lämnats i ett ärende eller är nödvändiga för handläggningen av det.²⁵

Det kan konstateras att nästan ingen av de nämnder som behandlade känsliga personuppgifter var medvetna om de särskilda bestämmelser som finns när det gäller behandlingen av dessa uppgifter.

²⁴ 13 § PuL

²⁵ 8 § personuppgiftsförordningen (1998:1191)

En miljönämnd får behandla hälsouppgifter utan samtycke om uppgiften har lämnats i ett ärende eller är nödvändig för handläggningen av ärendet. En förutsättning är att uppgiften bara behandlas i löpande text. Miljönämnderna behöver därför inte hämta in samtycke i de fall hälsouppgiften ska behandlas i löpande text i ett ärende. För det fall den registrerade inte kan antas känna till behandlingen aktualiseras dock kravet på information.

Det är förbjudet för andra än myndigheter att behandla uppgifter om lagöverträdelse. För att vara en uppgift om lagöverträdelse ska uppgiften innefatta brott (även att någon är misstänkt för ett brott), domar i brottmål, straffprocessuella tvångsmedel eller administrativa frihetsberövanden.²⁶ Uppgift om åtalsanmälan, misstänkt miljöbrott m.m. är exempel på uppgifter om lagöverträdelse.

En miljönämnd är en kommunal myndighet och det finns därför inget förbud för den att behandla sådana uppgifter. För att en miljönämnd över huvud taget ska få behandla uppgifter om t.ex. åtalsanmälan måste behandlingen naturligtvis vara tillåten enligt övriga bestämmelser i PuL.²⁷

Det är ofta nödvändigt för en miljönämnd att behandla personuppgifter för att nämnden ska kunna fullgöra en rättslig skyldighet eller kunna utföra en arbetsuppgift i samband med myndighetsutövning. Om nämnden ser till att följa de grundläggande kraven i 9 § PuL är behandlingen av uppgifter om lagöverträdelse därmed ofta tillåten.

4.7. Sökbegrepp

Datainspektionens iakttagelser

I socialnämndernas ärendehanteringssystem fanns olika möjligheter till sökning efter uppgifter. Sökbegrepp som förekom var, förutom namn, personnummer och ärendenummer, även adress, kön, civilstånd, typ av åtgärd och medborgarskap.

²⁶ 21 § PuL

²⁷ T.ex. 9 och 10 §§ PuL

Datainspektionens synpunkter

I förordningen om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten finns en bestämmelse om sökbegrepp.²⁸ Enligt den bestämmelsen får en kommunal myndighet bara använda uppgifter om namn eller uppgifter om person-, samordnings- eller ärendenummer som sökbegrepp vid sökning efter uppgifter eller i samband med sammanställningar. Det är således inte tillåtet att använda t.ex. adress, kön eller medborgarskap som sökbegrepp vid sökning efter uppgifter i ärendehanteringssystemet.

Ungefär 75 % av socialnämnderna använde sökbegrepp som inte är tillåtna enligt förordningen om behandling av personuppgifter inom socialtjänsten.

Nämnden är skyldig att se till att bara tillåtna sökbegrepp används. En nämnd kan inte invända att ärendehanteringssystemet tekniskt medger många sökbegrepp och att det inte går att ändra på.

4.8. Befolkningsregister

Datainspektionens iakttagelser

I alla kommuner som inspekterades behandlades uppgifter om invånarna i kommunen i ett befolkningsregister, som bl.a. innehåller uppgift om namn, adress, personnummer och civilstånd men även om födelseland och medborgarskap.

Datainspektionens synpunkter

PuL innehåller ett principiellt förbud mot att behandla personuppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung.²⁹ En uppgift om en persons födelseland och medborgarskap kan i vissa fall avslöja personens ras eller etniska ursprung och är i sådant fall en känslig personuppgift. För att känsliga personuppgifter ska få behandlas i en kommuns befolkningsregister måste något undantag från förbudet vara tillämpligt.³⁰

²⁸ 15 § i förordning 2001:637

²⁹ 13 § PuL

³⁰ 14-19 §§ PuL

Uppgifter som lämnas ut från folkbokföringsdatabasen och som den mottagande myndigheten inte får behandla ska omedelbart gallras.³¹ Det innebär att mottagaren inte slentrianmässigt får behandla uppgifter från folkbokföringsdatabasen. Mottagaren måste göra en egen bedömning av vilka personuppgifter som hon behöver och får behandla.

Datainspektionen finner anledning att i ett annat sammanhang närmare undersöka den behandling av personuppgifter som sker hos kommunerna i denna fråga.

4.9. Hur ser socialnämnden till att personuppgifter är aktuella?

Datainspektionens iakttagelser

I ungefär hälften av nämnderna uppdaterades adresser m.m. i verksamhets-systemet automatiskt i samband med att kommunens befolkningsregister uppdaterades. Uppdateringen gjordes vanligtvis varje vecka. I övriga nämnder gjordes ingen automatisk uppdatering av personuppgifterna. Där ändrades uppgifterna manuellt när en handläggare fått vetskap om en förändring, t.ex. att en klient hade bytt adress.

Datainspektionens synpunkter

Nämnderna är skyldiga att se till att de personuppgifter som behandlas är riktiga och, om det är nödvändigt, aktuella.³² Det är därför viktigt att det finns ett fungerande system för uppdatering av personuppgifter, t.ex. adressändringar och namnändringar.

Om uppdateringar bara görs manuellt av handläggarna finns en risk att ändringar inte uppmärksammas. Det kan leda till att de personuppgifter som behandlas inte är riktiga och aktuella.

Datainspektionen rekommenderar att nämnderna i uppdaterar sina ärendehanteringssystem automatiskt, exempelvis varje vecka, i samband med uppdatering av kommunens befolkningsregister.

³¹ 12 § förordningen (2001:589) om behandling av personuppgifter i skatteförvaltningens folkbokföringsverksamhet.

³² 9 § första stycket punkten g) PuL

4.10. Hantering av sekretessmarkerade personuppgifter

Datainspektionens iakttagelser

Ingen av de besökta miljönämnderna behandlade sekretessmarkerade personuppgifter i sitt ärendehanteringssystem.

Ungefär 2/3 av socialnämnderna hade rutiner för att hantera sekretessmarkerade personuppgifter.

Det var vanligt att bara namn och personnummer var synligt i befolkningsregistret, ibland med uppgift om att personen hade adresskydd. Handläggaren var i de fallen tvungen att själv lägga in adressen manuellt i ärendehanteringssystemet. Det förekom att adressen då blev synlig för alla handläggare men med en markering om att adressen var skyddad. Vissa nämnder förde inte in adressen i ärendehanteringssystemet. De flesta handläggarna hade åtkomst till de sekretesskyddade uppgifterna. Det förekom dock att åtkomsten var begränsad till ett fåtal personer.

Datainspektionens synpunkter

Personer som utsatts för våld, hot om våld eller andra trakasserier kan få sina personuppgifter skyddade genom att en markering för särskild sekretessprövning (sekretessmarkering) förs in i folkbokföringsdatabasen. Det är det lokala skattekontoret som beslutar om att föra in en sådan markering. En sekretessmarkering är en varningssignal och innebär att en noggrann prövning ska göras innan uppgifter om den personen lämnas ut.

De flesta kommuner har tillgång till uppgifter om den egna kommunens invånare i befolkningsregistret. Kommunen bestämmer själv, utifrån sitt verksamhetsbehov, vad som ska presenteras för handläggarna.

I PuL finns det inga särskilda bestämmelser som gäller behandling av sekretessmarkerade personuppgifter utan säkerhetsbestämmelserna i PuL ska tillämpas.³³ Det är viktigt att vara mycket försiktig när det gäller hantering av sekretessmarkerade uppgifter så att ingen obehörig kommer åt dem.

Medvetenheten hos nämnderna var hög när det gällde vikten av att särskilt skydda de sekretessmarkerade uppgifterna. En tredjedel av socialnämnderna saknade dock rutiner för hur de skulle hantera sekretessmarkerade uppgifter, vilket är anmärkningsvärt. I vissa nämnder hade alla handläggare åtkomst till sekretessmarkerade adresser.

Datainspektionen anser att nämnderna bör ta fram rutiner för hur de ska hantera sekretessmarkerade personuppgifter. Inte fler handläggare än vad som är absolut nödvändigt ska ges åtkomst till sekretessmarkerade uppgifter. Det är mycket olämpligt att adressen syns i kommuninvånarregistret eller ärendehanteringssystemet med åtkomst för alla handläggare.

4.11. IT-säkerhet

Datainspektionens iakttagelser

Ungefär 2/3 av nämnderna hade en dokumenterad IT-säkerhetspolicy. Det varierade hur ny och uppdaterad policyn var och det var inte ovanligt att policyn inte hade uppdaterats på 2000-talet.

I stort sett alla nämnder hade rutiner för att tilldela personalen behörigheter. Drygt hälften hade dokumenterade rutiner. Det vanligaste var att chefen beslutade om vilken behörighet en nyanställd skulle tilldelas. Det fanns även rutiner för att ta bort behörigheten för personal som slutat. En kontroll av att inaktiva tagits bort gjordes allt ifrån varje vecka till en gång per år.

Det var vanligt att alla anställda inom miljö- respektive socialförvaltning hade åtkomst till alla ärenden inom förvaltningen. Behörigheten var ofta uppdelad på olika behörighetsnivåer beroende på arbetsuppgift. Hos en del nämnder kunde viss personal bara läsa uppgifter medan andra både kunde läsa och skriva i systemet.

Alla socialnämnder och 2/3 av de miljönämnder som besvarade enkäten uppgav att de hade en loggningsfunktion (behandlingshistorik) i ärendehanteringssystemet. Det var ovanligt att loggen både visade datum, användaridentitet och vems uppgifter man tittat på. Ungefär hälften av nämnderna följde upp loggen regelbundet eller vid behov. Drygt hälften av de nämnder som loggade åtkomsten informerade de anställda om loggningen och att loggen följdes upp. Inspektionerna på plats visade på stora skillnader mellan socialnämnderna och miljönämnderna. De flesta socialnämnderna hade en fullständig logg som följdes upp i ungefär hälften av fallen. Miljönämnderna däremot hade antingen ingen loggningsfunktion alls eller hade en ofullständig logg.

Bara 20 % av nämnderna anlätade ett biträde för behandling av personuppgifter. Av dem hade hälften upprättat ett avtal med personuppgiftsbiträdet. Vid

³³ 30-32 §§ PuL

inspektionerna framkom att det oftast var leverantören av ärendehanteringssystemet som anlätades som biträde för olika åtgärder.

I drygt hälften av nämnderna hade en servicebyrå eller systemleverantören åtkomst till personuppgifter vid service. 75 % av nämnderna loggade den åtkomsten.

Datainspektionens synpunkter

En viktig del i integritetsskyddet vid behandling av personuppgifter är kravet på säkerhet till skydd för personuppgifterna. Av kravet på en tillfredsställande säkerhet följer bland annat att åtkomsten till personuppgifter ska begränsas till sådana personer som behöver uppgifterna i sitt arbete.

Eftersom nämnderna har en omfattande behandling av personuppgifter och behandlar känsliga personuppgifter bör det finnas en fastställd säkerhetspolicy. Säkerhetspolicyn bör redovisa organisationens säkerhetsstrategi, ansvarsfördelning och övergripande mål för säkerheten. Policyn bör vara skriftlig och känd bland de anställda. Personalen ska informeras om vikten av att följa säkerhetsrutinerna.

För att förhindra obehörig åtkomst ska det finnas ett system för behörighetskontroll. Ett sådant system bör omfatta möjligheter att identifiera användare och bekräfta användarens identitet. För att kunna göra en behörighetskontroll ska det krävas personliga lösenord för att logga in i systemet. Nämnden bör ha en rutin för att tilldela och kontrollera behörigheter. Det bör även finnas en rutin för att ta bort användare som har slutat.

För att kunna kontrollera åtkomsten till personuppgifter ska det, i nämndernas system, finnas en behandlingshistorik (logg) som sparas en viss tid. Loggen bör vara så detaljerad att den kan användas för att utreda felaktig eller obehörig användning av personuppgifter. Loggen bör visa användarens identitet, datum och tid för åtkomst samt information om vilka uppgifter användaren har haft åtkomst till. Nämnden bör utarbeta en rutin för regelbunden uppföljning av loggen. De anställda måste få information om loggning och uppföljning av loggen.

Om någon utanför den egna organisationen får i uppdrag att behandla personuppgifter kan denne vara ett personuppgiftsbiträde. Detta kan t.ex. vara fallet om IT-driften läggs ut på ett utomstående företag. Nämnden är i så fall skyldig att se till att det upprättas ett skriftligt avtal som reglerar biträdets behandling av personuppgifter för nämndens räkning, bl.a. när det gäller de säkerhetsåtgärder som måste iakttas. I avtalet ska särskilt föreskrivas att personuppgifts-

biträdet bara får behandla uppgifterna i enlighet med instruktioner från nämnden och att biträdet är skyldigt att vidta de säkerhetsåtgärder som krävs.

När reparation och service av IT-utrustningen utförs av någon utanför organisationen bör nämnden träffa ett avtal om säkerhet med serviceföretaget. Ett sådant avtal bör t.ex. innehålla bestämmelser om vilka säkerhetsrutiner som ska tillämpas vid service.

4.12. Personuppgifter på Internet

Datinspektionens iakttagelser

Ungefär hälften av nämnderna publicerade nämndens protokoll på Kommunens webbplats. Det var inte lika vanligt att lägga ut diariet på Internet. Det gjordes oftast en granskning av materialet innan det publicerades på webben. Vid granskningen togs i många nämnder individärenden bort. Det var bara ett fåtal nämnder som uppgav att de inte granskade Protokollen/diariet innan det publicerades på Internet. Ingen av de kommuner som inspekterades hade frivilligt utgivningsbevis för kommunens webbplats på Internet.

Datinspektionens synpunkter

I personuppgiftsförordningen³⁴ finns det regler som underlättar för kommuner att publicera personuppgifter på Internet. Enligt de reglerna får en kommun bland annat publicera personuppgifter som ingår i ett justerat protokoll som förts vid ett nämndsammanträde. Personuppgifter som direkt pekar ut den registrerade (t.ex. namn) får inte publiceras. När det gäller personuppgifter som rör en förtroendevalds uppdrag får även personuppgifter som direkt pekar ut den registrerade publiceras. Det finns därför inget hinder mot att publicera namnet på de politiker som deltagit i ett sammanträde. Det är även tillåtet att publicera namn på andra personer om uppgifterna som läggs ut inte rör känsliga uppgifter eller uppgifter om lagöverträdelser. Det får inte finnas risk att den registrerades personliga integritet kränks genom överföringen. Personnummer får aldrig publiceras.

För att öka öppenheten mot medborgarna kan nämnderna välja att lägga ut protokoll och/eller diarium på Internet. Det är då viktigt att materialet granskas innan det läggs ut på Internet så att inga integritetskänsliga eller sekretessbelagda personuppgifter publiceras.

³⁴ 12 § i förordning 1998:1191

Ändringar i grundlagen har gjort att även andra än massmedieföretag kan få grundlagsskydd för sina webbsidor.³⁵ Förutsättningen är att man ansöker och beviljas ett utgivningsbevis. Radio- och TV-verket är den myndighet som prövar frågor om utgivningsbevis. För att ett utgivningsbevis ska beviljas krävs bl.a. att en ansvarig utgivare har utsetts och åtagit sig uppdraget. Utvidgningen av det grundlagsskyddade området innebär inte att sekretesslagens bestämmelser sätts ur spel.

³⁵ 1 kap 9 § yttrandefrihetsgrundlagen

Bilaga 1

Tillsynsobjekt – fältinspektioner

a) slumpmässigt utvalda

Individ- och familjenämnden, Bygg- och miljönämnden och Kommunstyrelsen
Tierps kommun

Individ- och familjeomsorgsnämnden och Miljö- och myndighetsnämnden
Sundbybergs kommun

Individ- och familjeomsorgsnämnden, Bygg- och miljönämnden och
Kommunstyrelsen Nyköpings kommun

Sociala omsorgsnämnden, Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden och
Kommunstyrelsen Nynäshamns kommun

Socialnämnden och Miljö- och byggnadsnämnden Enköpings kommun

Socialnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden Danderyds kommun

Socialnämnden, Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Kommunstyrelsen
Huddinge kommun

Socialnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden Norrtälje kommun

Socialnämnden och Miljö- och byggnämnden Eskilstuna kommun

Socialnämnden i Gävle kommun

b) uppföljande inspektioner

Socialnämnden och Miljö- och byggnämnden Värmdö kommun

Individ- och familjeomsorgsnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Katrineholms kommun

Socialnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden Växjö kommun

Socialnämnden och Samhällsbyggnadsnämnden Kalmar kommun

Social- och omsorgsnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden Gotlands
kommun

Bilaga 2

Tillsynsobjekt – enkätinspektioner

Socialnämnden och Bygg- och miljönämnden Upplands Bro kommun

Socialnämnden och Miljö- och byggnadsnämnden Haninge kommun

Socialnämnden och Miljö- och byggnämnden Värmdö kommun

Humanistiska nämnden och Samhällsbyggnadsnämnden Trosa kommun

Individ- och familjeomsorgsnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden Katrineholms kommun

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden Uppsala kommun

Skol- kultur och socialnämnden och Bygg- och miljönämnden Knivsta kommun

Socialnämnden och Bygglovs- och miljöskyddsnämnden Norrköpings kommun

Socialnämnden och Miljö- bygg- och räddningsnämnden Kinda kommun

Socialnämnden och Bygg- och miljönämnden Söderköpings kommun

Socialnämnden och Miljönämnden Habo kommun

Socialnämnden och Miljönämnden Jönköpings kommun

Socialnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden Tranås kommun

Socialnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden Växjö kommun

Socialnämnden och Miljö- och byggnämnden Tingsryds kommun

Socialnämnden och Miljönämnden Mönsterås kommun

Socialnämnden och Miljö- och byggnadsnämnden Vimmerby kommun

Socialnämnden och Samhällsbyggnadsnämnden Kalmar kommun

Social- och omsorgsnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden Gotlands kommun

Omsorgsnämnden och Miljö- och byggnämnden Sölvesborgs kommun

Socialnämnden och Miljö- och byggnadsnämnden Karlskrona kommun

Socialnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden Simrishamns kommun

Socialnämnden och Miljönämnden i Lunds kommun

Socialnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden Skurups kommun

Individ- och familjeomsorgsnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden Kungsbacka kommun

Socialnämnden och Miljö- och byggnadsnämnden Laholms kommun

Socialnämnden och Bygg- och miljönämnden Herrljunga kommun

Omsorgsnämnden och Miljö- och byggnadsnämnden Skara kommun

Arbetsmarknads- och socialnämnden och Miljönämnden Trollhättans kommun

Socialnämnden och Miljö- och byggnadsnämnden Säffle kommun

Social- och arbetsmarknadsnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden Karlstads kommun

Socialnämnden och Miljö- och byggnadsnämnden Filipstads kommun

Programnämnden för social välfärd och Miljönämnden Örebro kommun

Omsorgsnämnden och Miljönämnden Hällefors kommun

Socialnämnden och Miljönämnden Köpings kommun

Socialnämnden och Miljö- och byggnadsnämnden Norbergs kommun

Omsorgsstyrelsen och Miljö- och byggstyrelsen Avesta kommun

Socialnämnden och Miljö- och byggnadsnämnden Smedjebackens kommun

Socialnämnden och Bygg- och miljönämnden Sandvikens kommun

Socialnämnden och Miljö- och byggnämnden Ovanåkers kommun

Socialnämnden och Miljö- och hälsoskyddsnämnden Timrå kommun

Humanistiska nämnden och Plan- och miljönämnden Örnsköldsviks kommun

Socialnämnden och Samhällsbyggnadsnämnden Krokoms kommun

Socialnämnden och Miljö- och samhällsnämnden Östersunds kommun

Socialnämnden och Miljö- och byggnadsnämnden Robertsfors kommun

Socialnämnden och Miljönämnden Skellefteå kommun

Socialnämnden och Miljö- och byggnadsnämnden Lycksele kommun

Socialnämnden och Samhällsbyggnadsnämnden Haparanda kommun

Socialnämnden och Miljönämnden Luleå kommun

Socialnämnden och Plan- och miljönämnden Pajala kommun

Bilaga 3

Enkät

Socialnämnders behandling av personuppgifter

Personuppgiftsansvarig

.....

Kontaktperson (namn, telefonnummer och e-postadress)

.....

Har nämnden utsett ett personuppgiftsombud?

Ja

Nej

Om ja, uppge namn på personuppgiftsombudet.

.....

Vilket/vilka IT-stöd används för ärendehantering?

.....

Information till anställda

1. Får nyanställda någon utbildning om hur personuppgifter får behandlas i verksamheten? När sker den utbildningen?

.....

.....

2. Om ja, är utbildningsmaterialet dokumenterat?

Ja

Nej

3. Har övriga anställda fått någon information/utbildning om hur personuppgifter får behandlas?

Ja

Nej

4. Om ja, beskriv kort på vilket sätt?

27. Finns rutiner för tilldelning av behörighet för nyanställda?

Ja Nej

28. Om ja, är rutinerna dokumenterade?

Ja Nej

29. Finns rutiner för att ta bort inaktiva användare, t.ex. anställda som slutat?

Ja Nej

30. Hur ofta kontrolleras att inaktiva användare tagits bort?

.....
.....

31. Finns någon logg i verksamhetssystemen?

Ja Nej

Om ja, svara på fråga 32-34.

32. Visar loggen datum, användaridentitet och vems uppgifter man tittat på?

Ja Nej

33. Följs loggen upp?

Ja Nej

34. Får de anställda någon information om att loggning och uppföljning av loggen sker?

Ja Nej

35. Behandlar någon personuppgifter för nämndens räkning, t.ex. leverantören av systemet?

Ja Nej

36. Om ja, finns personuppgiftsbiträdesavtal?

Ja Nej

37. Har leverantören eller någon annan servicebyrå åtkomst till personuppgifter vid service?

Ja Nej

38. Om ja, loggas den åtkomsten?

Ja Nej

Internet

39. Har nämnden frivilligt utgivningsbevis utfärdat av Radio- och TV-verket?

Ja Nej

Om nej, svara på fråga 40-43.

40. Läggs nämndens protokoll ut på kommunens webbplats?

Ja Nej

41. Läggs diariet ut på kommunens webbplats?

Ja Nej

42. Om ja på fråga 40 och/eller 41, görs någon granskning av protokollen/diariet innan det läggs ut?

Ja Nej

43. Om ja, beskriv granskningen.

.....
.....

Bilaga 4

Enkät

Miljönämnders behandling av personuppgifter

Personuppgiftsansvarig

.....

Kontaktperson (namn, telefonnummer och e-postadress)

.....

Har nämnden utsett ett personuppgiftsombud?

Ja

Nej

Om ja, uppge namn på personuppgiftsombudet.

.....

Vilket/vilka IT-stöd används för ärendehantering?

.....

Information till anställda

1. Får nyanställda någon utbildning om hur personuppgifter får behandlas i verksamheten? När sker den utbildningen?

.....

.....

2. Om ja, är utbildningsmaterialet dokumenterat?

Ja

Nej

3. Har övriga anställda fått någon information/utbildning om hur personuppgifter får behandlas?

Ja

Nej

4. Om ja, beskriv kort på vilket sätt?

13. Om ja, när skedde gallring senast?

.....

Känsliga personuppgifter

14. Behandlas några känsliga personuppgifter enligt 13 § personuppgiftslagen (d.v.s. personuppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, eller medlemskap i fackförening samt personuppgifter som rör hälsa och sexualliv)?

Ja

Nej

15. Om ja, ge exempel på i vilka sammanhang och vilken typ av känsliga uppgifter som det kan vara fråga om.

.....

.....

Uppgifter om lagöverträdelse

16. Behandlas några uppgifter om lagöverträdelser enligt 21 § personuppgiftslagen (d.v.s. personuppgifter om lagöverträdelser som innefattar brott, domar i brottmål, straffprocessuella tvångsmedel eller administrativa frihetsberövanden)?

Ja

Nej

17. Om ja, ge exempel på i vilka sammanhang och vilken typ av uppgifter som det kan vara fråga om.

.....

.....

IT-säkerhet

18. Finns det en IT-säkerhetspolicy?

Ja

Nej

19. Om ja, när uppdaterades den senast?

.....

20. Finns rutiner för tilldelning av behörighet för nyanställda?

Ja Nej

21. Om ja, är rutinerna dokumenterade?

Ja Nej

22. Finns rutiner för att ta bort inaktiva användare, t.ex. anställda som slutat?

Ja Nej

23. Hur ofta kontrolleras att inaktiva användare tagits bort?

.....
.....

24. Finns någon logg i verksamhetssystemet?

Ja Nej

Om ja, svara på fråga 25-27.

25. Visar loggen datum, användaridentitet och vems uppgifter man tittat på?

Ja Nej

26. Följs loggen upp?

Ja Nej

27. Får de anställda någon information om att loggning och uppföljning av loggen sker?

Ja Nej

28. Behandlar någon personuppgifter för nämndens räkning, t.ex. leverantören av systemet?

Ja Nej

29. Om ja, finns personuppgiftsbiträdesavtal?

Ja Nej

30. Har leverantören eller någon annan servicebyrå åtkomst till personuppgifter vid service?

Ja Nej

31. Om ja, loggas den åtkomsten?

Ja Nej

Internet

32. Har nämnden frivilligt utgivningsbevis utfärdat av Radio- och TV-verket?

Ja Nej

Om nej, svara på fråga 33-36.

33. Läggis nämndens protokoll ut på kommunens webbplats?

Ja Nej

34. Läggis diariet ut på kommunens webbplats?

Ja Nej

35. Om ja på fråga 33 och/eller 34, görs någon granskning av protokollen/diariet innan det läggs ut?

Ja Nej

36. Om ja, beskriv granskningen.

.....
.....

Datainspektionen

Postadress: Box 8114, 104 20 Stockholm

Besöksadress: Fleminggatan 14, plan 9

Beställningar: 08-657 61 42 (telefonsvarare)

E-post: datainspektionen@datainspektionen.se

Telefon: 08-657 61 00 Fax: 08-652 86 52

Webbplats: www.datainspektionen.se

Pris: 50 kr + moms